

Google Analytics 4 og lovlighet i Norge

Til
Fagpressen og dets medlemmer

Fra
Otte AS ved:
Per Øivind Skard / per@otte.no / 93404114
Cathrine Vånge Singstad / cathrine@otte.no / 95811540
Dato: 29.11.2022

Oppsummering og konklusjon

Google Analytics 3 (GA3) er erklært ulovlig å bruke i flere europeiske land etter Schrems II-dommen¹. Det er, så langt, ingen tilsynsmyndigheter i Europa som har konkludert med at GA3 er lovlig å bruke. I Norge har ikke Datatilsynet konkludert på vurderingene om lovlighet av bruk enda. Tilsynet har pågående klagesaksbehandling om dette som det er grunn til å tro vil gi en tilsvarende konklusjon - altså at bruk av GA3 ikke er lovlig i Norge.

Google Analytics 4 (GA4) har noen forbedringer på ivaretagelse av personvern sammenlignet med GA3. Det er blant annet anonymisering av IP-adresser, forkortet lagring av personopplysninger og mer. Til tross for forbedringene på personvern virker det å være en generell konsensus om at GA4 heller ikke oppfyller de europeiske kravene til personvern (GDPR).

Google på sin side mener at GA4 er lovlig og peker på SCC (standard avtalevilkår) som lovlig overføringsgrunnlag til USA (ut av EØS). De fleste andre relevante aktører synes å mene det enten er uavklart om GA4 er lovlig eller at GA4 ikke vil være lovlig å benytte. Samtidig er det pågående forhandlinger mellom EU og USA om et nytt avtaleverk for overføring av data og det er grunn til å anta at Google selv vil søke å sikre lovlighet.

Gitt den usikre situasjonen fremstår det hensiktsmessig for hvert enkelt medlem av Fagpressen å vurdere sin bruk av GA3 eller GA4 og å være forberedt på å skifte til et av alternativene til GA3 / GA4. Det finnes det en rekke aktører som tilbyr andre måleverktøy som behandler personopplysninger i EU og dermed unngår problemstillingen med overføring av dem til land utenfor EU.

Fagpressen har selv inngått en avtale med norske Kilkaya som et alternativt trafikkmålingsverktøy som unngår problematikken rundt overføring av personopplysninger utenfor EU/EØS. Her får også medlemmene av Fagpressen god rabatt. Blant annet MBL og en stor andel av medlemmene i Fagpressen benytter Kilkaya for trafikkmåling og redaksjonelt dashboard.

---

¹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/652073/EPRS_ATA\(2020\)652073_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2020/652073/EPRS_ATA(2020)652073_EN.pdf)

Bakgrunn Google Analytics

Dagens Google Analytics 3 (GA3) blir erstattet av Google Analytics 4 (GA4). 1. juli 2023 stopper Universal analytics (GA3) å hente inn data. Dermed må brukere av GA3 skifte analyseplattform om de ønsker å fortsette med tilsvarende analyse. GA4 er ett av flere alternativer her. Samtidig pågår det en diskusjon internasjonalt om lovligheten ved anvendelse av både GA3 og GA4.

I denne diskusjonen er det viktig å skille mellom særlig tre elementer:

1. Sette cookies i brukerens utstyr
2. Behandling av personopplysninger, dvs innsamling, sammenstilling, analyse og mer (enten det er med cookies eller ikke)
3. Lovlighet av overføring av personopplysninger til USA

Sette cookies:

Ekomloven stiller krav om at du må ha et samtykke fra brukeren for å sette cookies på brukerens utstyr. I dag gir brukeren av nettstedet samtykke til cookies etter Ekomlovens krav gjennom innstillinger i nettleseren. I tillegg er det tydelige krav til informasjon til brukeren². Så stiller personopplysningsloven andre krav til aktivt og informert samtykke³ enn Ekomloven.

Med forslaget til ny Ekomlov blir det, etter alt å dømme, en endring i retning av at man går fra å basere seg på innstillinger i nettleseren til at brukern må gi et aktivt samtykke.

Behandle personopplysninger:

For å behandle personopplysninger må du blant annet ha et forhåndsdefinert formål og et lovlig behandlingsgrunnlag til det aktuelle formålet. Eksempelvis:

Du kjøper et par sko i en skobutikk på nett. Du oppgir adressen din for at de skal sende deg skoene. Uken etter har butikken en kampanje hvor de skal sende ut en DM. Om de ikke har innhentet tillatelse (samtykke, brukeravtaler el.lign.) til å benytte adressen til dette formålet kan de ikke lovlig sende DMen til din adresse. Det butikken kan gjøre er å spørre deg om de kan bruke dataene til det formålet. Gitt at du samtykker til det kan de sende deg DMen. Altså adressen kan brukes til å sende skoene til deg, men ikke noe annet enn det så lenge du ikke har gitt tillatelse til det.

Så lenge det er snakk om personopplysninger er bruk av dataene en behandling som reguleres av Personopplysningsloven. Uten et lovlig behandlingsgrunnlag⁴ er behandling av personopplysninger ulovlig. Eksempler på lovlig behandlingsgrunnlag er samtykke, avtale, hjemmel i lov eller legitim interesse. I Norge baserer mange medier seg på legitim interesse som lov- / behandlingsgrunnlag.

² https://www.nkom.no/internett/informasjonskapsler-cookies#hvordan_oppfylle_kvav_til_samtykke

³ <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-omrader/internett-og-apper/cookies/>

⁴ https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38/KAPITTEL_gdpr-2#gdpr/a6

Med den varslede endringen om cookies i Ekomloven er det sannsynlig at det vil bli nødvendig med eget samtykke for å sette cookies ved bruk av både GA3 og GA4. Altså en endring fra dagens situasjon hvor samtykke i praksis gis med innstilling i nettleseren.

I praksis vil det bety at man må ha en samtykkeløsning for å innhente og dokumentere samtykke til både å sette cookies og å behandle personopplysninger, eller en brukeravtale som håndterer dette når brukerne er pålogget. Fagpressen tilbyr, kostnadsfritt til medlemmene, en samtykkeløsning som kan danne utgangspunkt for dette.

Overføring av data til USA:

Kjernen i diskusjonen om lovlighet er overføringen av persondata til utlandet, og da særlig ut av EØS, fordi det stilles ytterligere krav for å være lovlig. I praksis handler det om at data skal ha samme beskyttelsesnivå som når de lagres i EU/EØS. GA overfører persondata til USA for behandlinger som lagring, analyse og mer. Schrems II-dommen⁵ påvirker derfor bruken av GA ettersom USA ikke har den samme lovmessige beskyttelsen av personopplysninger som personopplysningsloven (altså den norske implementeringen av personvernforordningen GDPR) gir i Norge og EU. Dette ble etablert av Schrems II dommen fra 2020⁶ hvor overføringsgrunnlaget «Privacy Shield» ble funnet å ikke oppfylle europeiske krav til behandling av personopplysninger etter personvernforordningen GDPR. GA, og mange andre tjenester, baserte overføring på Privacy Shield.

Etter Schrems II dommen konkluderte tilsynet i Østerrike med at GA3 brøt med personvernreglene i Østerrike. Siden har tilsynene i Frankrike, Italia og Danmark kommet til tilsvarende konklusjoner. Der er det altså nå, som følge av dommen, ikke lov å benytte GA3 lenger. Det uavhengig av om man innhenter samtykke og har et lovgrunnlag for noen typer behandling eller ikke.

I Norge har Datatilsynet klagesaker til behandling om lovligheten av bruk av GA3, men har ikke konkludert enda. Det er ventet at konklusjonen kommer nokså snart. Det er god grunn til å anta at konklusjonen fra Datatilsynet i Norge vil samsvare med de fra Østerrike, Italia, Frankrike og Danmark⁷. Dersom Datatilsynet kommer til at den bruken av GA3 som er innklaget ikke er lovlig vil mest sannsynlig videre bruk av GA3 være ulovlig. Det vil i så fall også gjelde allerede etablert bruk av GA3.

Er bruk av GA4 lovlig i Norge?

Med innføringen av GA4 gjør Google endringer i hvordan personopplysninger samles inn. Om endringene medfører at GA4 vil være lovlig å bruke generelt og hvordan bruken kan tilpasses for å sikre lovlighet står helt sentral i diskusjonene som nå går om GA4. Google, på sin side, mener GA4 er lovlig, mens de fleste andre aktørene i diskusjonene gir uttrykk for at endringene som er gjort fra GA3 til GA4 fortsatt ikke sikrer at bruken vil være lovlig i EU/EØS.

---

⁵ Som følge av Schrems II-dommen er ikke "Privacy Shield" lenger er gyldig overføringsgrunnlag mellom Europa og USA: <https://www.digdir.no/handlingsplanen/hva-er-schrems-ii-dommen/2581>

⁶<https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/internasjonalt/retningslinjer-og-uttalelser-fra-personvernradet/utfyllende-veiledning-om-schrems-ii/>

⁷ <https://www.datatilsynet.no/aktuelt/aktuelle-nyheter-2022/google-analytics-kan-vare-ulovlig/>

Hovedforskjellene i endringene fra GA3 til GA4 er:

- GA4 har et bedre innebygget personvern enn GA3 ved at blant annet IP-adresser blir anonymisert automatisk. I GA3 er dette en opsjon man må slå på.
- Tiden nettstedeier kan lagre data er kortet ned til maksimalt 14 måneder på GA4. Nettstedeier velger nå mellom 2 og 14 måneder, merk at eventuell eksport av data kommer utover dette og må inngå i risikovurdering, vurdering av lovgrunnlag osv. I GA3 kan man i praksis lagre data så lenge man ønsker.
- Det er en ny håndtering av samtykke i GA4 som forholder seg til hva brukerne samtykker til.
- GA4 gir bedre muligheter for brukerne til å slette data.
- Dataene blir ikke automatisk delt med tredjeparter.

Det er fortsatt ikke mulig å velge hvilket land data i GA4 skal lagres, prosesseres eller behandles i.

Til tross for disse endringene mener altså de fleste at GA4 ikke er lovlig etter GDPR og Schrems II. Hovedargumentet er at GA4 fortsatt ikke gir europeiske borgere tilstrekkelig beskyttelse mot amerikanske overvåkingslover. Myndigheter i USA gis lettere tilgang til dataene som samles inn enn den europeiske beskyttelsen gir og stiller krav om. Det er per dags dato ikke mulig å holde dataene innen EU/EØS og dermed unngå at data overføres til USA hvor myndighetene kan få den tilgangen som er i strid med europeiske krav.

Vurderinger om oppsett av GA

Det er noen grep man kan ta for å redusere risikoen ved databehandlingen. Her er de mest sentrale elementene:

- Anonymiser IP-adressene slik at de ikke overføres til GA (gjelder GA3)
- Baser bruk av GA på et aktivt samtykke (behandlingsgrunnlag)
- Ha kontroll på behandlingsprotokoll og personvernerklæring (løpende oppdateringer)
- Ikke del data fra GA med andre tjenester som Google Ads eller Google signals
- Regulere overføringen av data med SCC⁸
- Slå av personlig tilpasset annonsering GA4
- Bruk bare anonymiserte data til rapportering

Merk at selv med disse tiltakene på plass er man ikke sikret at bruk av tjenesten til behandling av personopplysninger er lovlig i Norge.

---

⁸ SCCs er standardiserte kontraktsbestemmelser som forplikter avtalepartene til å behandle personopplysninger i tråd med kravene i personvernforordningen GDPR. Bestemmelsene gjør det mulig å overføre personopplysninger til land utenfor EU/EØS som generelt ikke har et tilstrekkelig beskyttelsesnivå.

Risikovurderinger

Ved anskaffelser av teknologi bør det alltid foretas en risikovurdering. Det følger videre av personvernreglene at all behandling av personopplysninger skal risikovurderes, før behandlingen starter, og at vurderingen skal dokumenteres. Ettersom GA3 og GA4 behandler personopplysninger er man lovpålagt å foreta en risikovurdering og evt en vurdering av mulige konsekvenser for brukernes personvern (DPIA - Data protection impact assessment) før man kan ta GA3 eller GA4 i bruk. I vurderingen må man også se på hva slags personopplysninger man behandler. Er det sensitive personopplysninger som behandles stilles det strengere krav til vurderingen og sikkerheten. Disse vurderingene skal dokumenteres. Merk at risikovurdering etter personopplysningsloven må gjøres av hver enkelt aktør og ikke kan gjøres generelt på vegne av Fagpressens medlemsmasse.

Se gjerne mer hos Datatilsynet:

<https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/vurdere-personvernkonsekvenser/vurdering-av-personvernkonsekvenser/nar-ma-man-gjennomfore-en-vurdering-av-personvernkonsekvenser/>

<https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksomhetenes-plikter/vurdere-personvernkonsekvenser/vurdering-av-personvernkonsekvenser/hvordan-gjennomfore-en-dpia/>

og hos Nasjonal sikkerhetsmyndighet:

<https://nsm.no/getfile.php/136603-1625054089/NSM/Filer/Bildegalleri/Bilder%20til%20Ogrunnprinsipper/Risikovurdering%20av%20IKT-systemer.pdf>

Om dette notatet

Dette notatet er ment å gi en innføring og oversikt over debatten om hovedproblemstillingene rundt GA3/GA4 per november 2022. Dette er ikke en juridisk vurdering av lovligheten, eller en grundig gjennomgang av vilkårene, men en overordnet oversikt over problemstillingen slik den diskuteres og fremstår. Det er per dags dato ingen som kan fastslå 100% om GA3/4 vil være lovlig eller ikke ettersom Datatilsynet ikke har konkludert i sin vurdering når det gjelder bruken i Norge. Den vurderingen ventes snarest.

Endringer i oppsett av GA3/4 vil kunne påvirke lovligheten og endringer som Google foretar seg i hva det personopplysninger samles inn, eventuell overføring til USA og hvordan dataene behandles vil bety mye og kan endres raskt. Det er grunn til å forvente at Google vil søke å sikre at GA4 kan brukes lovlig i EU/EØS, men per i dag er det altså omstridt.

Videre er det forhandlinger mellom EU og USA om å etablere "Trans-Atlantic Data Privacy Framework" som erstatning for overføringsgrunnlaget "Privacy Shield" som ble kjent ugyldig i Schrems II-dommen. Om og når et nytt rammeverk for overføring av data vil være på plass er ukjent, og det er grunn til å tro at det også vil bli utfordret i retten.

Ekstra ressurser rundt tematikken:

Google beskriver personvern i GA4 overordnet:

<https://support.google.com/analytics/answer/12017362?hl=en>

Eksempler på artikler som omhandler dette, merk at mange som belyser problemstillingene kan ha egeninteresse av at GA4 ikke kan brukes i EU/EØS:

<https://cookie-script.com/blog/google-analytics-4-and-gdpr>

<https://piwik.pro/blog/is-google-analytics-gdpr-compliant/>

<https://matomo.org/blog/2022/05/google-analytics-4-gdpr/>

<https://www.simpleanalytics.com/blog/is-google-analytics-4-gdpr-compliant>

<https://infotrust.com/articles/is-google-analytics-legal-in-europe/>

Spørsmål om notatet eller innholdet kan rettes til Cathrine Vånge Singstad på e-post cathrine@otte.no eller mobil 95811540